

ГТ 170

1663

ПРОВЕРКА
2010

ОЗ СЛУЖБА

КНИГА ПЪРВА * 1945 - 1947 г.

1875

11/173
ПРОБЕРКА
2010

НАШИТЕ ПРЕДСТОЯЩИ ЗАДАЧИ

Български младежки Червен кръст навлиза в своята трета възстановителна година. Разрухата, в която беше заварена организацията, организационна и идейна, макар и бавно се превъзмогва. Поражението, което донесе миналото, от ден на ден се изживява и новите младежки кадри подемат здраво идеята за пълно и всестранно обновяване на тази така необходима за младежта организация. Но както е изтъквано не веднаж, Младежки Червен кръст не може да не се съобразява с новата обстановка, в която навлезе нашата страна след 9 септември 1944 год. и особено след станалите големи исторически преобразования след 8 септември и 27 октомври 1946 год.

Младежки Червен кръст преустрои и преустройва своята дейност с съзнаването, че трябва да бъде напълно в служба на нашия народ, в услуга на нова републиканска България. Организацията чувствава и разбира голямата отговорност, която носи както пред днешната младежка общественост, така също и пред Отечествения фронт.

Сработването, така необходимо в живота ни младежките организации, трябва да се осъществи в истинско здраво и смислено сътрудничество. Единството на младежта, единството на младежките организации е основа за правилното развитие на младежта.

Младежта най-добре ще изпълни задачите, които ѝ се поставят и ще ѝ се поставят от Отечествения фронт, ако запази своето единство и не позволи на чужди на младежта и на днешна България среди да се вмъкват в нейните организации и да разяждат дружеските отношения, така щастливо

АНКВУД 50

осъществени в комитетите на Демократичната младеж. Младежки Червен кръст, при своето участие в комитета не само ще утвърди вярата на останалите организации в нея, но ще допринесе и за единството въобще на младежта.

Все повече и повече се демаскират чуждите за българската общественост опозиционни клики и техните младежки представители.

В настоящата учебна година Младежки Червен кръст ще направи всичко възможно за осъществяване на тази общо младежка задача.

Тази година изниква една друга голяма и основна задача в живота на нашата организация. Това е санитарно-здравната подготовка. Курсовете за първа помощ, здравната просвета и пропаганда трябва да бъдат реализирани на всяка цена. С ръководствата, които се подготвят за издаване, ще се запълни една празнина, ще се задоволи една голяма нужда. Обаче, ако това сега може да се реализира, необходимо е да се осъществи друго — организирани и правилно ръководени на курсовете. Всеки червенокръстец, свършил курса, трябва да бъде ръководен от мисълта, че е готов за санитарна помощ при бедствия и нещастия, които биха сполетели страната и народа. За тази санитарна подготовка ние трябва да се готвим системно и настойчиво.

През тази учебна година червенокръстците ще трябва да засилят своята междушколка кореспонденция. Всяко училище, клас или отделение, всеки червенокръстки клон, на дори и отделни червенокръстци ще трябва да установят кореспонденция с някое друго училище, клас или другарчета из нашата страна.

Освен това ще трябва да бъде засилена международната кореспонденция. Червенокръстците от цял свят се борят за здрав и пълен мир между народите. Червенокръстците работят с всички сили за избягване на войната. А тя ще се избегне, когато народите се опознаят един друг, когато стане ясно на всички, че няма пълноценни и непълноценни народи, които са годни само да бъдат колония, а други, които да господствуват над тях, когато се премахне хищническият империализъм. Чрез нашата международна кореспонденция ние ще запознаем червенокръстците от цял свят с нашата хубава родина. В малки разказчета и описания на случки ние ще им покажем борбата ни срещу фашизма, партизанското движение, Отечествената война. Чрез писмата си за чужбина ние ще изразим младежкия си възторг, безграничната преданост и активно участие във великото дело на спасителния Отечествен фронт.

Кореспонденцията, която червенокръстците изпращат за чужбина ще минава през Върховното управление на Български младежки Червен кръст, за да бъдат писмата преведени добре на съответния чужд език и да бъдат грижливо изгледани стилово.

Тези специфични задачи на нашата организация трябва да изпълним с чест и тогава най-добре ще оправдаем голямото доверие, което ни дава, както Червен кръст, така също и Отечествения фронт.

Нека положим всички усилия, за да изпълним с чест предстоящите задачи.

АЗ СЛУЖА

КОНФЕРЕНЦИЯТА НА МЛАДЕЖКИТЕ ЧЕРВЕНИ КРЪСТОВЕ В СТОКХОЛМ

Открита на 31 август в Стокхолм в великолепните зали на клуба на студентите, оставени на разположение на Шведския Червен кръст, конференцията продължи работите си до 4 септември в присъствието на 44 делегати, представляващи националните дружества на следните страни: Албания, Австралия, Белгия, Дания, С. А. Щ., Финландия, Франция, Великобритания, Гърция, Унгария, Ирландия, Исландия, Италия, Норвегия, Холандия, Полша, Румъния, Швейцария, Чехословакия, Турция, С. С. С. Р., Югославия. От Шведския Младежки Червен кръст участва в конференцията голяма делегация. Първото заседание бе председателствувано от д-р Густав Иверус, председател на Шведския Младежки Червен кръст.

Конференцията бе открита от граф Фолке Бернадот, председател на Шведския Червен кръст. Той изказа удовлетвие си от това, че голямо число от дружествата бяха отговорили на поканата на Шведския Червен кръст и подчерта вярата си в бъдещето на Младежки Червен кръст.

Г-н Жорж Милсон, главен подсекретар на Лигата на д-вата на Червения кръст и директор

на бюрото на Младежки Червен кръст съобщи, че Лигата благодари на Шведския Червен кръст, който позволи „това връщане в Стокхолм“, града в който, ще си спомните, се състоя през юни 1939 година последната конференция на Младежки Червен кръст. После той отдаде почит на паметта на многобройните младежи, присъствували на същата конференция и които по-късно паднаха на бойните полета. След като конференцията изслуша приветствените слова на различните делегации, се пристъпи към избор на председател за всяко от заседанията.

Въпросът за международната помощ бе предмет на първите разисквания на събрането. Предложенният проект на Лигата бе одобрен без да претърпи важни изменения.

Заседанията, определени за разглеждане местни и национални програми, за организацията на Младежкия Червен кръст и за значението което има като фактор при възпитанието, показаха голям интерес, който проявиха всичките секции за развиване на техните младежки организации. В много страни Младежният Червен кръст дейно сътрудничи при възстановяването на опустошените области от

войната. Конференцията изказа мнението, че червенкръстците които са ангажирани в това дело, би трябвало да бъдат подпомогнати.

Бяха проучени някои технически страни на международната междушколска кореспонденция, както и подходящите методи за сближаването между червенкръстците и техните ръководители. Делегати

изказаха желанието да се организират размени на материали между националните секции: списания, текстове за радиопредавания, филми и пр. Американският делегат направи предложение да се осигури издаването и преведането на най-хубавите детски книжки, издадени в различни страни.

Бюрото на Младежки Червен кръст при Лигата бе натоварено да приложи най-добрите методи за подпомагане националните секции при укрепване тяхната организация и засилване на тяхната дейност, както национална така и международна, и да работят с оглед на свикването през 1947 год. на международна конференция на Младежки Червен кръст.

Конференцията в Стокхолм с задоволство научи и за резо-

люциите отнасящи, се за Младежки Червен кръст, приети в Оксфорд и особено тая която предвидя да приложението на програмата за дейност, която има, за цел да засили взаимното разбиране и добрата воля между народите. Прочие, конференцията утвърди тази препоръка с удобрителен вот.

Шведския Червен кръст организира приеми, които позволиха на делегатите по-близко запознанство в приятна атмосфера.

Приетата резолюция

Конференцията на Младежките Червени кръстове в Стокхолм одобри и прие единодушно резолюцията, която бе взета от конференцията на Червения кръст в Оксфорд от 8—20 юли 1946 год.

Резолюцията има следния текст:

1. Всяко национално дружество, което има Младежки Червен кръст, да вземе веднага най-добри мерки за засилване на персонала, бюджета и организацията му по такъв начин, че Младежки Червен

Председателят на Шведския червен кръст г. Бернадот приема доклад.

Шведска червенокръстка с подаръци за своите пострадали от войната другарчета в чужбина.

ЛИТЕРАТУРА И Изкуство

ИВАН ВАЗОВ

Иван Минчев Вазов е роден в Сопот през 1850 г. — на 27 юни.

Първоначално Вазов учи във азбучното, а после в класното училище в Сопот и Пловдив. Запознава се с поезията на Ломоносов, Державин, Хомиков. Започва да пише стихове. Решава да стане поет. Баща му, обаче, го записва в IV клас на Пловдивското епархиално училище. Тук Вазов се учила по френската поезия. Опитва се да превежда Юго, Ламартин, Беранже. Но пропада наизпит по турски език. Баща му го прибира в Сопот, където младият поет насърчаван от майка си, пише тайно от баща си.

През 1870 г. Вазов отива по търгозия в Букурещ, Галац и Бранла. Там се сблъсква с хъшовете. В него се поражда друг човек, решен да служи на народа си. Напечатава няколко стихотворения, които го правят известен като поет. По-късно, след учителствувание в Санктпетербург, той се отдава на революционна дейност и бива принуден да мине отново във Влашко.

Идва освобождението. Вазов става дребен чиновник в Русь, после председател на окръжния съд в Берковица, депутат в Пловдив. Редактира сп. „Наука“ и в. „Народен глас“. През същото време неуорно твори

Политическите борби в 1886 г. го карат

кръст да бъде движение за всички младежи — ученици, които желаят да служат на организацията на родна си и света в духа на Червения кръст.

2. Всяко национално дружество, което няма още своя младежка секция да вземе веднага мерки за организиране на такива; желателно е да получи одобрението на училищните власти и учителския съвет, за да изпълнят програмата на Младежки Червен кръст.

3. Да се наблегне на голямото значение на Младежкия Червен кръст, като средство за развитие на младите поколения в морално и физическо отношение, за да може на практика да се осъществи идеала на Младежкия Червен кръст за всеобща служба на човека.

4. Младежкия Червен кръст да бъде натоварен с прилагането между младежите от всички страни на програмата за дейност, която ще засили взаимното разбирателство и добрите отношения между народите и която ще спомогне за премахване причините на войните.

5. Лигата на дружествата на Червения кръст да насърчи където е необходимо, националните дружества за създаване секция в самия Червен кръст, която да групира всички ония младежи които са завършили училището си, но които още не са влезли в секциите на старци Червен кръст.

да емигрира като русофил в Одеса. Песешава Москва и Петроград. През 1899 г. се връща в София, урежда сп. „Денница“, в което прилича най-добрите тогавашни писатели.

На 70 г. възраст, Вазов празнува своята 50 год. писателска дейност. На 27 септември 1921 год., в работа над последната си творба, умира.

Вазов е най-плодовития български писател. Работи с успех във всички области на литературата. В този успех се дължи, преди всичко, на правилното му отношение към народа. Той живее с тъгите и радостите на своя народ. В произведенията си отразява последователно революционната борба, освобождението, опинението от свободата, усиления и възторга при гледане на нова България, първата буйна но неопитна стълка на младия народ, братоубийствените войни. Не по-малко са мотивите от далечното минало на народа, природата, труда, тежкия живот на грудящите се, бит, любовта, народните предания.

С творчеството си — огромно и все-странно — Вазов прави ценен принос за обогатяване на българската литература и развитието на българския език. Днес той заслужено заема достойно място в културната история на българския народ.

КЕРВАНЪТ

ИВ. ВАЗОВ

В пустинята керван минува.
Той иде нейде от далеч,
И надалеко той пътува:
Познал е жажда, труд и пек.
Завчас духна самум ужасен:
Керванът сви се дор мина
Талазът удушлив опасен —
И пак напред тръгна.

И пак върви напред керванът
Из безконечния си път
На пясъка през океанът.
Внезапно екнува ревът
На лева, и той сам излезна.
Почна се бой и кръвинна.
Ранений звяр бега, изчезна —
Керванът пак мина.

Върви безстрашно пак кервана.
Но в кръгозора спре се, ням:
Ог пясък планина навяна
Засипваше му пътя там:
И дълго в тази безотрадна
Пустиня той лута се клет,
В посока върна дор попадна —
И пак тръгна напред.

Друг път, при жажда зла, лъжливи
Оазиси в мираж гони,
Друг път във битки с шайки диви
Влиза и эле се нанърни. . .
И се към нови небосклони
Върви в примеждия безчет,
И трупове из пътя рони —
Но все върви напред.

Върви той бодър, неуморен,
Върви години, векове. . .
А тоя чуден, неуморен
Керван: Напредък се зове.
Не смята жертви, труд не сеща
Човешкий дух из пътя свой,
Едни беда след други среща.
Но се пътува той.

И се напред върви, стива
Към правда и към светлина,
През заблудения друм пробива
И води с мракове война.
Но той назади не поглежда,
Не се повръща никой път:
Фърчи ил пъпли — се напредва
Керванът на духът.

След войната

РАЗКАС

Това се случи през есента тази година. Беше празничен ден. Седях в една сладкарница. Влезе младо момиче, моя позната, която аз отдавна не бях виждала. Носеше разношен букет от бели карамфили. Почти всички маси бяха заети. В последния миг тя ме съзря и дойде при мен. Поллобитистаувах да узная къде се губи. Тя ме изгледа с очуване и отговори:

— Не бях тук! — После тихо пошепна:

— Бях мобилизирана като милосърдна сестра. През целия период на отечествената война бях между полуживи хора тук в болницата, после в Унгария, след това отново тук. Вие вероятно на кино отивате?

Кимнах утвърдително с глава. Тя се усмихна и започна възбудена и малко нервно:

— Знаете ли, че ми се вижда вече чудно, как много хора още продължават да живеят със своя стар навик и мир, изпълняват редовно своята ежеседмична програма, свършват тежката си работа и свободните си часове изпълват с посещения по апертивни, сладкарници или кино. Аз преди година бях същата. Но знаете ли, че след като бях в болницата, след като минах по кръвата дияра на войната до Унгария, където видях хората да живеят само на часове и смъртта беше еженинута тяхна гостенка в околите и в тила, и след като помагах на освободените от германски пленнически лагери: югославяни, австрийци, поляци, унгарци, чехи, италианци, хървати и французи, вижда ми се странно да се живее така безцветно и мимолетно, без силни напрежения и човешки стремежи. Има хора, които все още могат спокойно да минават като непознати един край друг, когато онези, там, на огнената линия, разбираха, че страданието и себеотрищанието ги правят близки и братя, без разлика на народност, цвят и раса. Вие може би се очуваха на думите ми. Очуваат се мнозина, които не са били там. Те не могат да почувствуват новото в тази война, в която милиони мъже и жени, стари и млади, без разлика на народност и раса, се хвърлиха срещу врага на човечеството. От Владивосток, от Канада, от Австралия, от нос Добра Надежда, от всички континенти в света — черни и бели, жълти и меднококи — тръгнаха към Берлин, за да изградят един нов и красив свят. Вие ме питате, разбирам по очите Ви, за къде са тия цветя? Чувствавам, че предполагате някоя малка интимност и нежност, съпроводена с повече поезия. Колко много се мамите! Вие забравяте, може би, че още доста хора лежат из залите на нашите болници с страшни поразения от войната.

Много от нас не се сещат да ги посетят и облекчат поне морално със своето съчувствие и внимание техните болки и страдания. Вие знаете, че по професия съм шивачка. Работните дни изпълвам с моя труд, а празничните с посещения

на моите болни. В първа Дивизионна болница оставих един тежко ранен момък, който няма нигде никого и моето посещение всяка неделя му доставя неизказано удоволствие. А той е олицетворение на войнишка храброст.

Момъкът се нарича Лозан. Бил е в щаба, но пред река Пчния по заповед на командир в щурмова част с задача да атакува противника, който се очертавал на около три километра зад реката. Придвижили се през една височинка и слезайки по незалесен спад към долината на реката, са били изненадани от германски СС части. Германците открили артчетен и минен огън. Лозан и другарите му легнали върху пещчливия спад. Два дни над живи, ранени и убити, свистели противникови куршуми и минни парчета. Лозан бил в безсъзнание. На третия ден нови щурмовци, подпомогнати от артилерията, обградили, сразили и отхвърлили германците. Лозан не помни нищо от тези дни. Разправяли му, че го натоварили с останалите убити и го захвърлили в мортата на болницата в Крива паланка. Благодарение на това, че един ден изохкал, затиснат от трупове и една милосърдна сестра го чула, той бил спасен. След това започва една дълга история — болницата в Кюстендил, Банки, Александровата болница, нервно психиатричната клиника, ушната клиника, хирургия, пак Банки и най-после при нас, където той прогледа и пак се почувствувал като човек.

Десният му крак е адървен — неподвижен и в колената става и в ходилото. Ще го отрежат по късно, защото сега е много слаб. От лявото ухо е останала само една малка частичка. Личи дълбока и широка дупка зад ухото му до тила. Той не чува с ухото си, а другото му ухо пиши и с него сигурно ще оглушее. Очите му са сини и гледат мъгливо, мокро и разсеено. Косата му е останала само отред. Преди да говори дълго мисли.

— Какво знаете вие, продължи тихо тя, които имате единствената грижа да си изберете днес един хубав филм или най-голямата Ви неприятност е, че не сте успели да си купите, онова което сте желали.

Тя ме погледна така, че мен ми стана неудобно. Почувствувала това, тя съобразително смени темата:

— Но не всичко в болницата носи печата на такова страшно страдание, защото желанието за живот дава сили на всекиго. Спомням си, че когато за пръв път влезох в болничната стаа, която трябваше да обслужвам, видях три свободни легла. Чистите хенеси чаршафи светеха с белоснежната чистота. Ден, два става продължаваше да бъде тиха, светла и слънчева. Една вечер дотичаха прислужниците при болницата и разтровожили съобщава: „Тази нощ ще пристигнат първите ранени от фронта“. Помня като днес тази първа моя нощ

като сестра в болницата! Поемахте ги от автомобилите, настанявахме ги в превозните коли и отвеждахме до болничните им легла. На сутринта, само след едночасова сънна почивка, отново отидох в моята стая. Ранените бяха трима. Първият бе ранен в долната челюст на лицето и трябваше през пробитата ми дясна страна да го храня с каучукова тръбичка, като малко бебе. На втория бе счулен

и гипсиран левия крак. Той беше мургав, обгорял от слънцето момък, който по-късно със страст четеше романи, а когато се умореше, затваряше очи и може би мечтаеше. Третият бе най-тежко пострадал—очите му бяха превързани. Често пъти изпаднаше в кризисни състояния, бълнуваше и тогава, наведена над него, чувах как подутите му, изгоряли от страдания и огън устни, мъчително молеха и зовеаха:

— Мамо, мамо. . .

Минаха дни, седмици, месеци. Първият се хранеше вече сам, вторият се разкожидаше около леглото с багун, а третият открил единственото си здраво око се радваше като дете на красивия зимен сняг, който блестеше отвън. Когато настъпиха първите пролетни дни, те подпомагани от мен и другите сестри, излизаха на двора и дишаха с наслада пролетния въздух. Бавно, но сигурно те отново се връщаха към радостното слънце на живота.

Един след обед в стаята ми влезе една възрастна жена и младо, светлокосо момиче. Те попитаха за мо-

мъка с ранения крак. Посочих леглото му. Те взеха столове и седнаха срещу него. По страните на младото момиче бликаше възлнуваща руменина, а в очите му блестяха сълзи. Изведнаж заспалият трепна, може би, почувствувал тяхното присъствие, и се събуди. Погледна дошлите и в очите му заблещиха възторг. Младото момиче се приближи до леглото му, прегърна го и заплака. После се

обърна към старата жена и тихо продума:

— Аз доведох и мама!

Старата се наведе над леглото, целуна челото на момъка и едва чуто промълви:

— Добринна желее да се ожените. . .

Редост огре лицето на ранения. Той отхвърли завивката на леглото си, изправи се на краката си като здрав, обгърна с ръцете си двете жени, обърна се

с сияещ срещу нас и развълнуван продума:

— В неделя ви каня на сватба!

Моят събеседница млъкна, погали цветята, погледна часовника си и стана.

— Трябва да вървя. Моят Лозан сигурно вече поглежда към вратата на стаята. Простете!

Усмивката ми подаде ръка и промълви:

— Извинете, аз може би Ви досадих! Желая Ви приятно кино!

Нейната фигура изчезна зад рамката на вратата. В затопления въздух на сладкарницата остана ароматния лъх от росни бели карамфили.

Нина Пейчева

ТЕНЪК СЛУЧАЙ

Рис. В. ПЕТРОВ

Текст ЕММА РО

— Ало! Моля, помогнете! — Ще ви дам човека с паря. Върне помощ изречете на „Бавелската“ № 3.

— Даля свещения призовава в помощ да Ви се явик. За ларя въпрос не става, в живота да спасим.

И влиза с вой тревожен поветва в облак прат. . . Как? Повази? Преглема? Боже! Ветят добротен и страх.

В миг присвети святари със носката в ръце. — Пудно и лас, другари! — Да не иска да ед. . .

— Да, докторе, тежък случай! Направи си тоя труд! Не разбират!.. Ало, слушай! в № 3 влезте лад. . .

ПЪРВЕНЦИ НА НАУКАТА

ВЛАДИМИР ЛЕОНТИЕВИЧ КОМАРОВ

На 5. XII. 1945 г. в Москва почина бащата на руските ботаници и председател на Академията на науките на С. С. С. Р. Владимир Леонтиевич Комаров, учен от световен мащаб, съчетаващ в себе си общественика и човека на науката.

Владимир Леонтиевич Комаров е роден в 1869 год. в Петербург. Още от ранна възраст, като способен ученик, той е бил с подчертано влечение към естествените науки. Сам той пише за себе си: „На 14 години аз все повече и повече се увличах от четенето на естествонаучни книги“. Завършил с успех средното си образование, той постъпва в 1890 г., т. е. на 20 години, в Петербургския университет и започва естествена история. Лекции по ботаника слушал при проф. Бекетов, който бил известен крупен учен и голям общественик по онова време. Бекетов е именно бащата на оная славна руска ботаническа школа, която даде учени като К. А. Тимирязев, В. Л. Комаров, А. Н. Краснов, Н. И. Кузнецов, Т. И. Танфилов и др.

Будният ум на младия Комаров не се задоволявал със сухата официална школа, а търсил разрешение на всички животрепцящи въпроси, които тогавашната наука и обществено поставяла пред него. Поради това той започнал самостоятелно да си изработва из основи свое научно мировъзрение. В периода на търсенето попада под влиянието на дарвинизма, възприема го горещо и застава за през целия си научен живот върху позициите на последователното учение за еволюцията на видовете. В него той вижда онзи естествено-научен мироглед, който открива пред науката широк простор за безграничен прогрес в полза на народ и човечество. Също през университетските години той си изработва прогресивно обществени идеи и попада в средата на революционни мислящите тогава младежки кръгове. Заради това той е бил под надзора на тогавашната „охранка“.

Още гимназист той започва ботаническото изучаване на Новгородската губерния, а като млад изследовател на 22 години извършва редица научни пътешествия в Средна Азия, където сред трудно проходима и мрачна пустиня Кара-Кум калъва волята, издръжливостта и неуморимостта си.

С постепенното овладяване на науката и натрупването на емпирически знания Комаров уточнява все повече и повече своето последователно материалистическо мировъзрение.

След свършването на университетта, поради политическата си неблагонадежност, не е могъл да постъпи на работа и е бил принуден да поеме служба в Амурската железопътна линия. Там в 1895 година започва изследването на източно азиатската

растителност. Добитите резултати, обработени от естествено-историческата, географска и икономическа мисъл на младия учен, доказали, че крайбрежието на Амур е годно за населяване. Той написва тогава големия си труд „Условия за колонизиране на Амур“.

През 1896 година той преброява цяла Централна Манджурия и се заварява с параход в Одеса, след което започва преподавателска дейност в Петербургския университет.

В 1901 г. излиза книгата му „Флората на Манджурия“, където описва 1682 растителни вида, като за пръв път — 84 нови вида. Сведенията са толкова подробни и попълнени с толкова ботанико-географски данни, че след него учените в описанията на флората на далеко източния край на необятната му родина С. С. С. Р. различават вече „комаровски“ и „докомаровски“ периоди.

За този му труд много академици и научни дружества го награждават с медали и учени титли.

В 1902 година той отново почва пътешествие в Северна Монголия като преминава през най-живописни, неизучени и трудно проходими долини гори и планини. Плод на изследванията му е трудът „Флората на Китай и Монголия“.

По същото време той бива назначен за частен доцент, като е чел лекции „Из история и развитие на растителното царство“ (1903 — 1906 г.), „Теорията на видообразуването“ (908 — 911 г.), „Общи основи на растителната систематика (911 — 914 г.)“ и „География и екология на растенията“ (914 — 919 г.). След това заради разпространение на антиправителствени мисли из разните учебни заведения бива отстранен.

Годините минавали, но научната слава на някогашния гонен частен доцент растяла, неговото сърце оставало неизменено все тъй пламенно, благородно и великодушно, неговите мисли все тъй блестящи и ярки, неговият характер все тъй отзвучава.

Великата октомврийска революция разкрива пред Комаров нови възможности в научната работа. Той заема вече катедра по ботаника и ръководи работата в лабораторията по експериментална морфология и систематика, като съчетава университетското преподаване с научното творчество. През 1926 година става действителен член на Академията

на науките. Организиран и ръководи нови многобройни научни експедиции в Якутия, Далечния изток, Кавказка, Франция и др., като става прославения ботаник на гигантския праисторически материк Евразия. Издигайки се постепенно, той със чест заема поста Председател на Академията на науките на С. С. С. Р., на който пост го сваери и смъртта.

Приживе Комаров ръководи редактирането на многотомната „Флора на С. С. С. Р.“ с 17,000 растителни вида, където може да се намери описание на кое да е растение от територията на отечеството му. В него Комаров въвежда специален параграф „Стопанско значение на дадено растение“. За заслугите си бива избран за депутат в Върховния съвет на С. С. С. Р. и награден с званието „герой на социалистическия труд“. През време на войната

той ръководи устремена към засилване отбраната на родината научна дейност на Академията на науките.

Като учен той проявява научна смелост в изказванията на хипотезите и новите идеи, най-строга самокритика, голяма задълбоченост, плавност и единство в теорията и практиката.

Комаров разработва теоретически дарвинизма, като го обогатява с нови наблюдения и изводи и задълбочава проблема за вида.

През време на войната той пише за себе си: „През цялата моя полувековна научна дейност не съм изпитвал таква дълбоко нравствено удоволствование, както в работата по мобилизирането неизчерпаемите ресурси на нашата велика страна за делото на отбраната“.

Комаров може да бъде учител и вдъхновител на цялата демократична и прогресивна младеж.

Д-р К. И.

* В СЛУЖБА НА ЧОВЕКА *

ФИТОНЦИДИ*)

Грамадно число от болестите се причиняват от микроби. Убиването на микробите е следователно най-правилния път към излекуването на болните. За съжаление болшинството от средствата, които убиват микробите (те се наричат антисептици) убиват и много чувствителните телесни клетки. Едва напоследък човечеството се сдоби с химически лекарствени средства, които в много малки количества убиват сигурно микробите, като все пак засягат много слабо и клетките на организма. Това са сулфонамидните лекарства. Те се синтезират от човека в химическите заводи. Но има и друга група лекарства убиващи микробите, които пък се произвеждат от живите клетки на някои растения и плесени. Това са биологическите антисептици. Те са последното завоевание на медицината в борбата ѝ против микробите. Тук спадат пеницилина**), фитонцидите и др.

Фитонцидите са следователно такива отрови за микробите, които се произвеждат от някои растения в периода на развитието им. Каточели тези растения да осигурят безпрепятственото си растене постоянно отделят бактерицидни вещества, с които се бранят от микробите. Това явление и тези вещества са открити от съветския биолог Токин в 1930 г. от Томския университет.

Той прави следния опит: в стъкло с колония от най-просто организиранията вещества (Protozoa — протисти): инфузори, чехълчета и др. той поставя зелени листа от сиралника. След известно време всички живи същества в чашата са убити вероятно вследствие отделянето от листата на някакви силно отровни за протистите вещества. Той отива по-нататък: под стъклен похлупак поставя чашата с живи протисти, а до нея кашича от стрит на ситно лук. След няколко часа в чашата с протистите спират всички движения, спира и всякакъв живот. Следователно от луковата каша са се отделили някакви летливи отровни вещества, които са напълнили въздуха под похлупака и са умъртвили новите същества.

След тези категорични резултати Токин, Карелина, Коваленок и др. изследват до 200 растения за да търсят протистоцидните им вещества. Доказава

се че най-силни такива свойства притежават луковите на лука и чесъна, листата на портокала, лимона, мандарината, брезата. Бактерицидни свойства притежават и листата от мирзливата тополя, жълтата акашия, смрадливата, двойната, бора, бялата елха.

Въз основа на тези и други опити Токин и сътрудниците му установяват че тези вещества са продукт на жизнеспособността на растението, че даже в разреждане 1 : 10, 1 : 50, 1 : 100 те пак не губят своите свойства си, че след ядене на лук или чесън, а също и при инхалация на парите им фитонцидите бърже постъпват в кръвния ток и не загубват с часове своите свойства си.

Филатов и Тебжини опитват ефекта на фитонцидите върху най-различни микроби (болезноотворни за човека) и получават все положителни резултати.

Очепиен резултат те получават при въздействието върху микробната флора на устата: достатъчна е да се сядва лук или чесън в течение на 3 до 5, а понежкога и 1 минута и при търсенето след това на микроби, такива да не се намират живи.

Харченко и Фридман опитват разтвор от чеснов лук при сърдечни заболявания.

Янович опитва с успех действието им и върху дифтерийната пръчица. Накрай Торощев и Картов прилагат соковете от лук и чесън при лечението на гнойни рани. Установява се, че оздравяването им се ускорява, като се подтиква растена на ръбовете на раната, а гнойните отделяния изчезват.

Виждаме още от сега какво широко приложение намират вече тези новооткрити вещества: в заболяването, при лекуването на раните, при лекуването на белодробните заболявания, при смущения в храносмилането и при страдания на сърдечно съдовата система.

Сигурно е, че изследванията и опитите ще продължат, както в търсенето на нови по-силни сходни вещества, тъй и в усъвършенстване на приложението на откритите до сега. От друга страна не можем да не си спомним, че от дълбока древност още народът употребява лука и чесъна, като лечебни и диететични средства. Ще подчертаем, че едва сега тази емпирическа практика добива сигурна научна основа.

*) От думите: фитос — растение и цидо — убива.

**) Вж. ст. сл. „В служба“ кн. 5 и 6, 1946 г.

КРАЙ ДРАГАЛЕВЦИ РЕПОРТАЖ

В полите на Витоша под гората на Драгалевския манастир са разпънати на обширна поляна с лице към София двайсетина палатки. Това е станациола на Младешкия Червен Кръст. В него лагеруват вече 25 дни 120 девойки от гимназиите и основните училища на цяла България. Тук, в благоприятната среда на природата те са калили своето тяло и дух и са събрали сили за новата учебна година. По големите гимназистки, са прекарвали кратък инструкторски курс, държали са изпит и са получили дипломи. Тази вечер, по този случай и по случай закриването на стана ще имат прочетен лагерен огън и ще изпълнят малка художествена програма с мотото: „За народната република“.

Ние, гостите, пристигаме в стана привечер. От планината, заедно с приятния хладен ветрец слеза и вечерния зарач. Пред входа на поляната ни посреща млада червенокръстка с пушка на пост и първа ни приветства с добре дошли.

По поляната, в белия полукръг на палатките, има голямо движение. Млади девойки в зелени ризи и къси панталонки тичат насам-натам, а една голяма група е наобиколила войници с акордеон. Изпреварили са ни други гости — школници санитарии от София.

Запознаваме се с началника на стана и ръководителките. До запалване на огъня има още време.

Една от палатките, по-настрана, е определена за караванно помещение. Лагерничките сами пазят стана си ноще. Там пък тухлената паянтова постройка е кухнята с артелната. Обзаведена е с хубав инвентар. Наблизо е столовата — над дългите маси е опънато платнище.

В полукръг са палатките, в които момичетата живеят. Всяка палатка носи името на някой виден антифашист, което самите обитатели са избрали. Така първата е наречена „Георги Димитров“, вто-

рата — „Ал. Стамболийски“, останалите „Иор. Чанкова“, „Зоя Космодемьянская“ и т. н.

Спираме се пред палатката „Зоя Космодемьянская“. Вътре се виждат осем хубаво подредени пружинени легла с чисти покривки, топли завивки и маса с столчета. Запитаам една от девойките, защо именно такава име са избрали за палатката си.

— Защото светлият подвиг и саможертва на младата съветска героиня Зоя ни служи за пример. Ние искаме да бъдем като нея смели и последователни борници за народната свобода и да бъдем готови да жертвуваме живота си за благо на народа си! — отговаря уверено девойката Мария.

Станът има и стеновестник „Аз служа“, красиво подреден с рисунки, снимки и републикански лозунги.

В това време около нас се е събрала любопитна група червенокръстки. Задавам им някои въпроси и те охотно отговарят.

— Аз съм много доволна от лагеруването и от другарските отношения тук. Когато си отида в родното място и посрещна народната република, ще заработя с още по-голямо желание за дялото на Червен кръст и благо на Родината — казва Мария, ученичка от 6 кл. на гимназията в Бяла Слатина.

— Много съжалявам, че нямам още 18 години да да мога и аз да гласувам за народната република — прибавя Нора от Горна Оряховица.

Вся, Мартчето, Софи, всички с младежки възторг очакват 9 септември да се поздравят като дъщерии на народната република България. Те обещават да укрепват младежкото единство чрез своите отечественофронтови организации Младешкия Червен кръст, Емос и Септемврийци.

Лунният сърп постепенно се скрива зад Камен дел. Мракът покрива поляната. Долу пред нас София

разпростря вече блестящ килим от електрически лампи. Време е да се запали лагерния огън. И наистина разнася се команда за строеване.

Всички девойки бързо се нареждат около стълба на знамето и бодро по войнишки отговарят на поздравленията на председателя на Мл. Червен кръст д-р Ангелов. С кратко слово той апелира към тях да носят гордо младежкото знаме на Червения кръст и като негови инструкторки да подпомогнат другарите и близките си в изграждането на народната република. Девойките изразяват готовността си за това с „ура“. Поляната кънти от младите гласове.

А сега около огъня. Голямият куп от съчки и дървета пламва изведнъж, подпален от няколко страни. Високите пламъци осветяват тъмните сталове на гората и правят младите лица наоколо приятно да розовеят. Светлините на София бледнеят.

Стегнатият хор на червенокръстките запява „Шуни Марица“, „Хей славяни“. Следва „Републикански марш“ и много други песни.

Гостите са предволни. Изведнъж изненада. Най-малките лагерувачки устройват маскено шествие, което предизвиква бурно веселие. Огънят е все така буен.

Но ето и нова програма. Гостите школьници се амбицират и те искат да ни попеят. С акордеон и китара бодрият войнишки импровизиран хор пее маршове за народната република, български и руски народни песни. Декламации, злободневки за монархията, песни, композирани от школьници и накрая неизбежната песен за взвода, за войнишкия живот.

Сега началникът на стана взема думата и съобщава името на първата по успех от инструкторския курс девойка, Михаелина Михайлова, ученичка от Пловдив.

Самата Михаелина е скромна и заявява:

— Аз зная, че това, което съм дала тук, е още много малко. Искам да работя още повече.

Късно е вече. Огънят догаря. Време е да си вървим. Сбогуваме се с всички. Момичетата ни изпращат възторжено и започват непринудена веселба с танци и хора. Дълго време от поляната се носят смях и песни.

Ние отнасяме най-добри впечатления от грижите които полага отечественофронтовската власт за демократичното възпитание на младежта. Уверени сме че и младежта е на своя пост. Нейното участие в изграждането на народната република ще бъде решаващо.

Владимир Атанасов

ПРАЗНИК

Някакъв делник може да бъде —
делник без слънце, с вятър и дъжд,
но аз ще вървя сгорещен и разгърден
като жетвар сред узрялата ръж.

Празник ще бъде и черната угар
ще стане зелена — тъй както през май,
и обич всеобща като теменуга
в живота на всеки човек ще ухай.

И няма да има богати и бедни.
а всеки ще бъде работник щастлив. —
На прах ще разбие прегради последни
човешката воля със обич и възря.

Тогава... тогава светът ще е тесен
възторга стихнен и луд да сбере —
човешката радост със пролетна песен
над целия свят ще размахва криле.

М. Данаилов

НЕОБИКНОВЕННИ БИБЛИОТЕКИ

Глиненна библиотека

Най-старата библиотека на света, намерена от археолозите, принадлежи на асирския цар Асурбанипал, живял преди около 2600 години. Тази библиотека се е състояла не от книги, а от дъсчици и плочки, на които с остри пръчици са били нанесени особени клинообразни знаци.

Повечето от плочките, намерени из развалините на двореца, са били снабдени с печата на библиотеката — кратък надпис, който гласял: „Дворец на Асурбанипал, цар на вселената, цар на Асирия“. Няколко плочки заедно представлявали някое дълго литературно произведение и всяка плочка е била, следователно, страница от глинената книга. На всяка такава страница стоял белег — обикновено първата, заглавна фраза на произведението и номера. Плочките, представляващи едно произведение, се пазели отделно в дървени кутии.

ОТ ВСЯКЪДЕ...

— „*Интернационалът*“, борческата песен на световния пролетариат, е създадена в Франция. Съчинил го е френският пролетарски писател ЕЖЕН ПАТНЕ.

Патне е роден в работническо семейство и сам е бил работник — бойдисвал е платове.

През революцията 1848 год. Патне се е бил на барикадите, а през 1871 год. бива избран в Комуната на Париж, където е работил всеотдайно и неуморно.

На юни 1871 год., при изгнаничеството си от Франция, комунистът Патне свиква своята борческа песен „*Интернационалът*“. Умрял е на 7. XI. 1887 г.

Мелодията е композирана от френският работник — резбар ПИЕР ДЕГАТЕР.

Интернационалът бе любямата песен на широките народни маси през славатите дни на ве-

Когато на учените се отдадо да разчетат написаното върху глинените плочки, те узнали много нещо ново и интересно за живота на хората преди хиляди години.

Лилипутска библиотека

През 1870—1871 година се водила франко-пруската война. Немците обсадили Париж. Тогаво още не е съществувало радното и парижаните се оказали отрязани от всички останали градове в Франция. Тогаво парижкият фотограф Дагрон предложил да се използва гълъбите като поща. А за да може гълъбът да отнесе със себе си цели вестници, листове или много документи, Дагрон прибегнал към помощта на фотографите. Вестниците били фотографирани, а след това от фотографите стъкла свалвали внимателно пласта емулсия с отпечатъка от вестника. Този пласт свивали в тръба и го прикрепвали на шияте или под крилото на гълъба.

Когато гълъбът кацнал при французите отпътък фронтовата линия последните му прибрали ценния товар. Отпечатъкът от вестник, това малък, че с просто око никой не би прочел нито една буква, увеличавали и после четели как живеят и се борят обсадените парижани.

След това дълго време никой не се е занимавал с пренасяне на вестници или книги. Но в наши дни отново започнали да правят умалени фотографии на книги, вестници, чертежи и писма. Фотографирането се усъвършенствувало. Стъклата или филмите с изобразените на тях страници лесно се пазят и пренасят. Ценните и особено редки книги се снимат страница по страница на филмова лента с помощта на особена дребнозърниста и трайна емулсия. И вместо да се пренасят от град в град или от една страна в друга самите книги, пренасяли техните умалени фотографии. Точно така се постъпва и при документите. През време на войната англичаните, бояйки се да не бивше изгорят ценните книги и ръкописи, преснимали хиляди книги и малки снимки от тях скрили в дълбоки скривалища. Така се е получила цяла лилипутска библиотека.

Стъклена библиотека

Това е огромна колекция от фотографически стъкла с изобразените на тях звездите, луната, планетите и слънцето. Такива библиотеки се появили не много отдавна. Едва в 1841 година се отдадо на учените за пръв път да фотографират луната. В 1845 г., обаче, били вече фотографирани слънцето, луната, светлата звезда Вега и много други. От тогава е започнало фотографирането на небесните тела.

На фотографическото стъкло може да се види много от това, което е недостъпно за простото око. Телескопът с часово е насочен към някаква дребна звезда и в фотоапарата, закрепен към телескопа, се отбелязва ясно

лика Октотрийска революция

Той играе огромна роля в борбата на световния пролетариат за политическа свобода и по-добър живот.

— Превозът по море и изобщо водният превоз е 20 пъти по-евтин от този по железниците и 60 пъти по-евтин от превоза с коли. Същевременно по водните пътища се пренасят наеднаж голяма количества. Например, 1 кон влече 200 центнера (Б. р. 1 метрически центнер е равен на 50 кгр., 1 английска центнер е равен на 50.8 кгр.) тежестта върху релси, а по един канал — 1200 центнера. Най-малкият речен параход превозва тежестта на товарен влак, а шлепът — на 13 товарни влака. Същевременно, влакът консумира много въглища и има много персонал, а шлепът — малко въглища и има малък екипаж.

Червенокръстката конференция в Стокхолм заседава

изображение на невидимата с просто око звезда.

В фотоапарата се запечатват за винаги такива гигантски изригвания върху слъщето, които мъчно биха се проследили с око дори при помощта на най-силния телескоп. Върху фотолентата може да се снима някоя звезда и след десет или двадесет години да се направи нова снимка на същата планета. Като се сравнят тези снимки ще се открие дали се мени тази звезда или не. Ето защо тези снимки се пазят внимателно в обсерваториите. Такива хранилища се наричат „стъклени библиотеки“.

Най-голямата стъклена библиотека е събрана в една обсерватория в САЩ. Тук се пазят около 200,000 небесни фотографии. В СССР също има огромни стъклени библиотеки.

Говоряща библиотека

Пред нас е шкаф, натъпнен с книжни ленти на роло. Да развием една от тях. По вътрешната повърхност на лентите се виждат шест черни навички. Всяка от тях е покрита с тънки резки и както изглежда по тях е минало перо, което непрестанно е променяло натиска си.

Новата книга не е предназначена за обикновено четене. Тази книга не е необходимо да се чете с очи. Тя трябва да се слуша. За това тя е получила името си „говорящата книга“.

„Говорящата книга“ е нов вид

звукозаписване, изобретен от съветските хора.

За да се прочете книгата на бъдещето, необходимо е тя да се сложи в апарат, наречен с същото име, и да започне да ви говори. Има записани концерти, лекции и даже цели опери.

В книгата на бъдещето има много забележителни качества. Обикновената книга леко се скъсва. Грамофонната плоча почва да стърже и става негодна след 30—40 изсирвания, а „говорящата книга“ може, без да се намалат нейните качества, да изговори или изсвири едно нещо хиляда пъти.

Даже случайното скъсване на книгата на бъдещето не е страш-

но. Достатъчно е да я залепите с обикновено канцеларско лепило или клайстер и вие няма да можете да откриете на слух мястото на залепването. „Говорящата книга“ почти не гори. Да се запали навитата на роло книга е по-трудно, отколкото да се подпали дърво. Ето защо тази книга по-лесно се опазва.

„Говорящата книга“ е родна сестра на обикновената книга. И двете се раждат в печатницата. Ето защо книгата на бъдещето може да се издава в огромни тиражи.

Не е далеко времето, когато всяка библиотека ще раздава на своите читатели говорящи, пеещи или свирещи книги.

МОРСКИ ВЪЛЦИ

Морски вълци се наричат китове-убийци, страшни морски хищници с огромни зъбести уста.

Морските вълци се срещат в Японското, Охотското, Камчатското, Беринговото и Чукоткото морета. Те плават поединично или на цели стада от 3—5, а по някога и по няколко десетки глави.

Съветският учен Б. А. Зенкович е наблюдавал едно нападение на морски вълци върху стадо моржове. Моржът, както е известно, е голямо и силно животно. Неговите огромни кучешки зъби леко пробиват дървения борт на лодка. С възрастните моржове не въспяват в бой дори такива свирепи хищници като бялата мечка. За

морските вълци, обаче, моржът е лека плячка.

Нападението на морските вълци съветският учен е наблюдавал от самолет. Ето какво е видял той: „Стадото моржове от около 60—70 глави се движеше по посока на нос Преображение, когато бе обградено от морски вълци на брой около 15 глави. Ние направихме няколко кръга около това място на височина 40—50 метра и можахме да проследим тактиката на хищниците. Морските вълци обкръжиха стадото моржове, а междувремето два високи плавника (тези зъбати китове имат висок гръбен плавник, приличащ по форма на коса), се

МЛАДЕЖКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ ИО СВЕТА

АМЕРИКА

Брошури за санитарно възпитание

Американският Червен кръст току що изпрати на секретариата една серия от 5 малки брошури наскоро издадени и засягащи въпроси за маларията, туберкулозата, ампутиациите, глухотата и слепотата. Тези брошури представляват новост с това, че те се отнасят специално не към пациента, но към членовете на неговото семейство или към придружателите му. Брошурите дават съвети как да става предпазването от евентуални инфекционни заболявания, както е например борбата срещу комарите в случай на маларични заболявания. Колкото се отнася до слепите, глухите или хромите, брошурите дават методи, благодарение на които тези лица ще могат да преодолеят своите недъзи. А на тези, които се грижат за болните брошурите дават такива познания, които им позволяват да създадат на болния приятна и сърдечна атмосфера, която ще подпомогне неговото оздравяване.

Б. Р. В октомвриската книжка на американското младежко червенокръстно списание „J. R. C. News“ е поместен разказът „Шепя слив“ със сюжет из селекия бит на България. Авторка на разказа е Ана Мило Ънджон, която познава добре нашата родина.

В същия брой е поместено едно писмо на червенокръстците от гр. Казанлък до американските червенокръстци.

В следущия брой на сп. „Аз служа“ ще поместим разказа в превод на българска.

КАНАДА

Патки на канадския червен кръст до военнопленниците

Между 1941 и 1945 година, Канадският Червен кръст предложи 16,310,592 пакета с провизии на обща стойност 47,529,114 лири стерлинги. Общата тежест на храните съдържащи се в тези пакети, бе около 70,000 тона. Разноскици бяха покрити от Британския, Канадския, Австалийския и Новозеландския Червени кръстове. Независимо от това 80,000 пакета, които изпращащите всяка седмица на Британското влагаище в Женева, Канадския Червен кръст предложи хранителна помощ на пленниците на съюзническите народи.

ФИНЛАНДИЯ

Грижи на финландския Червен кръст за ранените от войната

Болницата, която Финландския Червен кръст основа в Хелзинки има 200 легла. Тя служи за хирургически център и като пост за първа помощ. Там се лекуват особено наранявания на черепната ку-

В една финландска болница

хина; лекарите и самарянките добиват в болницата опит за в случай на война.

От войната в Финландия дейно се занимават с превъзпитанието на ранените. Благодарение на усилията на Червения кръст, 17 центъра са могли да бъдат на разположение на военно инвалидите. Една болница с 600 легла и една поликлиника в Хелзинки ги подпомагат при възстановяването на нормалния им живот. 50 слепци бяха предадени на специално дрсирано куче.

Вска година близо 200 души са лекувани в специална болница за лечение на разцепени устни. Проектира се откриването на болница за лечение на ревматизъм, много разпространено заболяване в Финландия.

Детски страници

Малкият санитар

Събраха се Иванчо, Гошо
Миленка, Лили, Том
на криеница да играят
пред Гошовия дом.

Започвам! Багайте по-скоро!
Ще прочета по три. —
извика Лили и лицето
с ръцете си закри.

За миг дружинката изчезна
от Гошовия двор.
Напразно Лилито ги търси
зад стария стобор.

Но Гошо събърчи си нослето
и кихна за беда —
надникна Лилито в мазето
— там всичките видя.

— Я виж! — очудиха се всички.
Сякаш е доктор стар!
От днес във нашата дружинка
ще бъде санитар!

И хукна цялата дружинка
да тича през глава,
но Лилито се спъна, падна
във купчина дърва.

Одреска си до кръв крачето.
О, как я заболел...
Извика страшно и заплака:
— Ах, мамо!... Олеле...

Изплашиха се Том, Иванчо
от бликналата кръв,
а Гошо смело се притече
и помощ даде пръв.

Той чиста кърпичка намери
и с опитна ръка
кръвта изчисти и превърза
на Лилито крака.

Радка Р.

Аз съм малкия турист,
вечно здрав и вечно чист.
Сутрин раницата стягам
и навън на слънце бягам.

Цял ден песнички си пея,
тичам, скачам и се смея.

Вечер чак се връщам в къщи.
Нека баба да се мръщи,
че съм вечния турист! —
Нали аз съм здрав и чист.

*Неделя В. Жалова
уч. от III отб.*

ПРИКАЗКА КРАЙ ЛАГЕРНИЯ ОГЪН

Темнужено синята нощ бавно обви притихналата планина. Небето беше дълбоко и мастилено. По него безбройните весели звездичи плахо примигваха. Една голяма лъчиста звезда се пълзна по небосвода и остави след себе си светла диря. Полята, сякаш към лагерния огън, лумнаха на средата на поляната — пред белите палатки.

— Вижте, вижте! — извика Ваньо. — Нещият огън примамва голямата звезда.

Групата, огрени от пламъка деца утихнаха и очите забродиха по звездното небе.

— Колко е голям вечерния път. Колко много трябва да са звездите в него една до друга, та чак изглежда като лента. Ех, представи си да имаш толкова много пари. И все златни да са.

— Не бъди алчен, прошелна тихо Митко. Има хора които имат безброй пари, но нямат най-скъпото — радостта в живота. Ето аз знам такава една приказка. Ако искате мога да ви я разкажа...

— Разказвай, слушаме!

— Живял някога един много богат цар, на име Мидий. Той владее много земя и имал цяла стая пълна с злато. Всеки ден цар Мидий броял златничестите си и мислил как може да стане още по-богат.

Един ден, както си седял, явил се пред него едно малко крилато човече и го попитало:

— Защо си така замислен, царю? Какво ти липсва?

— Нищо не ми липсва, — отговорил цар Мидий. — Но искам да стана още по-богат. . . Кой си ти? Как си дошел тук?

— Аз съм Меркурий, бог на парите и търговията и мога да ти дам каквото пожелаеш.

— О, моля ти се, — казал царят, — искам всичко около мен да бъде от злато.

— Добре! Това е лесно: от утре каквото пишпеш ще се обръща на злато — казал Меркурий и изчезнал.

На следната сутрин цар Мидий се пробудил много рано. Той сложил ръка на леглото си и изведнаж леглото станало златно.

— Ах, това значи е вярно? — извикал царят.

Той станал и започнал да пипа предметите в стаята си. След няколко минути всичко било злато: столове, маси, прозорци и украшения.

Изтичал цар Мидий в градината.

Сага ще направя и градината златна! — казал той и почнал да пипа цветята, тревата и дърветата. За няколко минути всичко се преобърнало на злато

и всичко заблестяло на слънцето.

След това цар Мидий влязъл в трапезарията да закуси. Но преди да започне, дотичало момиченцето му, което държало в ръката си златна роза и плачело:

— Татко, татко, ние нямаме вече живи цветя в градината си. Гледай тази роза! Тя е коравя и не мирише. Тя не е жива, татко! — разправяло и плачело момиченцето.

— Е, та това е златна роза — не ти ли харесва? Ела, седни да закусим.

На трапезата имало сложено мляко, масло, хляб и сладки. Едва що посегнал цар Мидий към хляба, и той се обърнал на злато. Цялът чашата с мляко и тя станала златна, заедно с млякото.

— Ех, какво ще ядем, татко? — заплакало още по-жално момиченцето.

— Ела при мене, детето ми! — посегнал царят да прегърне дъщеря си, но страшна била изненадата, като видял че, тя веднага се обърнала на златна кукла.

— Детето ми, радостта ми! — заплакал горко царят. Затичала се царичата да види какво става. Посегнала да вземе детето от ръцете на царя, но изведнаж замръзнала на мястото си и станала голяма златна кукла.

Целият дворец се обърнал на бездушно богатство — без живот.

Цар Мидий се разхождал ужасен из стаята и страшно охкал.

След няколко минути се явило малкото крилато човече и запитало:

— Защо охкаш, царю, нали получи това, което желаваше?

— Защо ми е всичкото това богатство без живот? . . . Сега разбирам, че най-скъпото в света е живота. Моля ти се, вземи възлюбенството, което ми даде и върни живота на детето и на жена ми!

— Добре! — казало малкото човече. — Вземи една кана вода от реката, която тече през гората и при изгрева на слънцето полей всичко златно с малко вода! — и като изрече тя думи, човечето изчезнало.

Веднага цар Мидий направил това, което му казал Меркурий и отново всичко се съживило. Така той се научил да благодарят за това, което има и да се радва на най-скъпото — живота!

Лагерният огън догаряше. Беше време за сън.

А = . . . -	Ф = ...	Щ = - - - -
Б = ...	Х = ...	Ъ = ...
В = . . . -	Ц = ...	Ь = ...
Г = . . . -	Ч = ...	Ю = ...
Д = ...	Ш = - - - -	Я = ...
Е = ...		
Ж = ...		
З = ...		
И = ...		
Й = ...		
К = ...		
Л = ...		
М = ...		
Н = ...		
О = ...		
П = ...		
Р = ...		
С = ...		
Т = ...		
У = ...		

	Цифри	
обикновени		съкратени
1 = ...		. -
2 = ...		. . . .
3 = ...		. . . .
4 = ...		. . . .
5 = ...		. . . .
6 = ...		. . . .
7 = ...		. . . .
8 = ...		. . . .
9 = ...		. . . .
0 = ...		. . . .

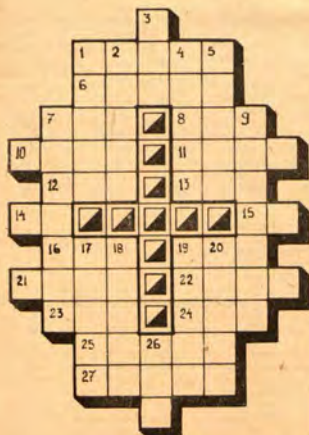
1. Едно тире е равно на три точки.
2. Разстоянието между знаците на една буква е равно на една точка
3. Разстоянието между две букви е равно на три точки.
4. Разстоянието между две дужи е равно на пет точки.

Ние, малките червенокръстци от Български Младешки Червен Кръст, сме на лагер в китната местност „Цигов чарк“, край село Ракитово. Лагерът е обграден с борова гора, чито дървета приличат на огромни великани. От тях лъха приятна мризма. Слънчеви лъчи се промъкват през клоните им. Палатките ни са накацали като едри сиви гъби сред една поляна. Наблизо се извиwa като змия малка речичка. Палатките са много добре уредени, с пружинени легла и бельо. В лагера пазим голяма чистота. Има кошчета за смет и пловалници. Има също палатка за здравната служба. В нея лекарят дава първа помощ на пострадалите. Постепенно с помощта на наемни работници и по-големите червенокръстци си направихме трапезария, кухня и чешма. Направихме и красиви градинки пред палатките си.

Чудесно живеем в лагера. Всяка вечер палим голям лагерен огън и около него играем различни игри. Храната ни е много добра. Често ходим на разходка за цветя и ягоди.

Райнишка П. Неделова, уч. II кл.

Кръстословица

Хоризонтални: 1) Архитектурен стил; 6) Тъй започва всяка приказка; 7) Здравей (на латински); 8) Вид литературно произведение; 10) Орган на тялото; 11) Съд за цветя; 12) Съюз; 13) Част от името на английски университетски град; 14) Местониме; 15) Презимето на секретаря на ООН; 16) литературен вид; 19) Южноамериканско дишо животно; 21) Душевно състояние; 22) Място в театрален салон; 23) Животински крайник (без първата буква); 24) Вид върба; 25) Място за борба; 27) Метал.

Вертикални: 1) Домашно животно; 2) Едноклетъчен организъм (мн. ч.); 3) Вик на два птица; 4) Метал; 5) Марка фотоапарат; 7) Щат в северна Америка; 9) Девиз; 17) Един от строителите на „Червен кръст“; 18) Скитническо племе; 19) Вид почва; 20) Неопитен в работата; 26) Женско име.

КАРТИНЕН РЕБУС

ОРГАНИЗАЦИОНЕН ЖИВОТ

Нашата организация Младешки Червен кръст с всеки изминат ден се разраства. Хиляди младежи, възражаващи от дясно „Аз служба“, встъпят в ирвиндов редове. Днес повече от 3500 клонца с над 200,000 члена са в пречка и постоянна връзка с Върховното управление. Получават се писма от много възрастни клонове, които за съжаление още са изолирани от Върховното управление и не могат достатъчно добри да съчетат своята дейност с тази на другите клонове. Една от предпо-

ветни отдели, Благина Василева — зав. отдел средношколи, Зора Стоянова — зав. студентите, Мария Груева — зав. детски отдели, д-р Мара Саклаушова — зав. санитарния отдел.

Клонът на Младешки Червен Кръст в гр. Мюстендлъ ни изпрати доклад за дейността си от 10. VIII. до 30. IX. 1946 г. На 10 август е устроил заседание с Червен кръст гражданско увеселение, придобил от което е предизвикал за купуване на санитарна линейка за града. От 1. IX. до 2. X. т. г. е уредил санитарен пост в помощ на бригадирите, работещи по коритото на р. Банска.

Младши червенкръстци в Горна Баня, Софийско, са провели през септември т. г. голяма дейност: издадени три стен-вестника и две агит-табла, раздадени 15 здравни лозунги и 50 лозунги по случай референдума, на 15 септември изнесено утро — посветено на учебната година, образуван художествен колектив, извършени задачи по референдума — възложения от комитет на демократичната младеж в района. На клонното събрание на 6 септември е избрано ръководство с председател — Петър Радулов и секретар Тодорка Василева.

Въстановен е клонът от Б. М. Ч. К. при Института за първоначални учители в гр. Стара Загора. С учредително събрание, състояло се на 7. X. т. г. е избрано ръководство с председател — Н. Начев и секретар — Йор. Ангелов.

Редакцията на сп. „Аз служба“ покани червенкръстците от всички клонове в страната да изпращат редовно дописки, които ще бъдат помествани.

Червенкръстска трудова бригада

След 9-и септември се правят усилия за обликване между града и селото. Многобройни бригади, от града към селото и от селото към града, крътосват нашата страна. И червенкръстци не искат да останат по-назад.

Нашият лагер се намира до баташките ливади. Под нещото ръководство на началника ни г. Манасиев, на 26. VII. 1946 г. проведохме акция по събиране сено. Акцията се прие от всички червенкръстци с въздушевление. Лагеришите в стройни редици и с песни навлязоха в ливадите на баташките селяни. Големи и малки започнаха да събират на купи сено, което по късно ще послужи да се изхрани добитъта. По този начин се прибра сено от две ливади от 8 декара, чинто стопани не можах да намерят работна ръка.

Като ударници в работата се проявиха някои червенкръстци от II, III и IV палатки. Селяните останах много доволни от навременната помощ.

К. Н. Николов

Клон на МЧК в Пловдив, Варошево

ставките за общо действие от всички клонове с отчитане дейността пред Върховното управление и изпращане дописки до сп. „Аз служба“.

От Пловдив ни съобщават, че е избрано областно управление в следния състав: Рада Тодорова — председател, Цитан Николов — подпредседател, Недялка Кирякова — секретар, Антон Войнов — зав. културно про-

---

С настоящата книжка I списание „Аз служба“ започва своята нова годишнина. През настоящата учебна година списанието ще проба да възпитава нашата червенкръстска младеж в идеите за обществена взаимопомощ, международна солидарност и човешколюбие в прогресивно-демократически отговорностен дух. Народ е това то е насочва младежта към правилна научна мироглед.

В списанието на „Аз служба“ могат да участват всички червенкръстци с разкази, стихове, рисунки, ребуси, дописки и пр.

Мобилизирани на списанието основа списък — 300 лв. годишно за 10 книжки.

На работа за списание „Аз служба“!

СЪДЪРЖАНИЕ

Нашите предстоящи задачи — уводна; Конференцията на младежките Червени кръстове в Стокхолм; Иазин Вазов — биограф. Бележки; Керванът — Ив. Вазов; След войната — разказ — Нина Пейчева; В. Л. Комеров; Фитонциди — Д-р Нейков; Младешки Червен кръст по света; Детски страници; Репортаж от лагера край Драгалевци — Вл. Ятансов; Организационен живот.

БАЛКАН

БЪЛГАРСКО ОФИЦИАЛНО ПЪТНИЧЕСКО БЮРО

ЦЕНТРАЛА: СОФИЯ, бул. Ц. Освободител 6

КЛОНОВЕ: СОФИЯ, ул. Екзарх Йосиф 19
ПЛОВДИВ, пл. Стамболийски
ВАРНА, ул. 6-й септември
РУСЕ, ул. Средец

Издава билети за всички гари и спирки в страната.
Централата издава билети и за чужбина.

Българска земеделска и кооперат. банка

ДЪРЖАВЕН КРЕДИТЕН ИНСТИТУТ

Централно управление в София, с 119 клона и 57 агенции
действащи в страната

Капитал и фондове	1.693.747.000
Пласмент в заеми	24.732.427.000
Пласмент в доставки	9.620.149.000
Влогове	42.439.229.000

БАНКАТА:

Снабдява земеделските стопани и занаятчии с евтин кредит за разширение и рационализиране на стопанствата им;

Кредитира, напътствува и контролира кооперативните сдружения и техните съюзи и централи;

Кредитира водните синдикати за извършване строежи и снабдяване с необходимите им съоръжения;

Отпуска заеми на министерства, дирекции и общини за благоустройствени и стопански мероприятия и за постройка на училища;

Финансира доставките на земеделски оръдия и машини, на материали за занаятчийските кооперации;

Продава и подпомага износа на земеделски и занаятчийски произведения;

ИЗВЪРШВА вътрешна и чуждестранна продажба и кредитиране; депозита и комиссионна операция, както и всички банки операции в страната и в чужбина; **ПРИЕМА** за спестителство всички видове влогове и ликвидни текущи сметки

С кредитната си дейност, с извършваните доставки, преработки и продажби, с провежданите мероприятия и широко развити влогова служба, банката чрез клоновете и кредитираните кооперативни сдружения се намира в доверие с всички стопански дейности и обслужва цялостно българското народно стопанство.

ДРОГЕРИЯ В. Н. АРУЕТИ

ул. Търговска № 15 ъгъла пас. Св. Никола

ХИМИКАЛИ, ПРЕВЪРЗОЧНИ И САНИТАРНИ МАТЕРИАЛИ
ЕДРО - ДРЕБНО

БАНКА БЪЛГАРСКИ КРЕДИТ

ЦЕНТРАЛА — СОФИЯ

30 КЛОНА В ПРОВИНЦИЯТА
В ОСТАНАЛИТЕ ГРАДОВЕ — ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА ПРИ
КЛОНОВЕТЕ НА БЪЛГ. НАР. БАНКА

Капитал и резерви лв.	577.900.000
Пласмент	12.720.000.000

Извършва всички банкови операции — Телеграф. адрес — БЪЛКРЕД

1-ва Българска ф-ка за метални профили „МЕПРО“

съб. д-во на инж. Атанас Г. Минчев и Борис А. Попов — гара Искър
телефон 4-70-28

ПРОИЗВЕЖДА: Пресовани профили, пръти и тръби от месинг, мед, цинкова сплав, специален месинг и др. нежелезни метали. Месинг за оксигенова завърка, медни пръти за оксигенова завърка, специален бронз за лагерни втулки, пръти, тръби и профили от сплави с специални качества.

ЛЕКАРСКА КООПЕРАЦИЯ — СОФИЯ

ЗА ОБЩИ ДОСТАВКИ И ПРОИЗВОДСТВО В БЪЛГАРИЯ
Телегр. адрес „Лекоп“ — Чек. с-ни 640, 6310 — Тел. 2-34-02

Приемат се за поправка всякакви инструменти и апарати. Доставки и обзавеждане на лекарски кабинети и болници. Производство на инструменти и лекарски мебели и принадлежности.

Отдел книгоиздателство: ТЪРСЕТЕ ВИАНИГЪ СЪСЛОВНИКА СИ ЛЕКАРСКА КООПЕРАЦИЯ
Чрез този отдел лекарската кооперация цели: намаляване цената на медицинската литература, въвеждане на бълг. медицинска мисъл, поддържане справедлив и нормален тонорар за авторите. Издава учебници и хабилитации. **ИЗЛЕЗЕ ОТ ПЕЧАТ:** Обща биология — Проф. Д-р М. Попов, Болести на стомаха, гастрит, язва и рак — Д-р Т. Ташев. Търсете вианиг „ЛЕКОП“ — София

БЪЛГАРСКИ МЛАДЕНКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ ДОСТАВЯ:

1. Млад юнак — здравеняк — здравни стихове и прами за деца и юноши от Яс. Босев, цена 100 лв.
2. Момчето Мирко — пиеса в 3 действия от Д-р Н. Манолов, цена 40 лв.
3. Аз слушам — детска пиеса в 1 картина от К. Воденичарова — 20 лв.
4. Как изглеждаше Гого обикна водата много — пиеса в 1 картина от К. Воденичарова, цена 20 лв.
5. Лагери отъгн — жана картини — безплатно.
6. Марш на червеноръстите — 15 лв.
7. Кратък курс по майчинство и детство — 15 лв.
8. Ръководство за работа при децата — от Славка Младенова — 20 лв.
9. Тезиси за курсовете по първа и бърза помощ — безплатно.
10. Шестцветно фотоофсетово здравно табло — 150 лв.

Под печат:

1. Шестцветен фотоофсетов календар за 1947 г. — цена 40 лв.
2. Ръководство за санитарна подготовка на червеноръстите — около 200 стр. с много обяснителни рисунки.

Книгите могат да се набавят от Б. М. Ч. К., бул. „Дондуков“ 63, чекова сметка 4000 —

БЪЛГАРСКО
АКЦИОНЕРНО
ДРУЖЕСТВО

ГРАНИТОИД

ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКИ, ИНДУСТРИАЛНИ
И МИННИ ПРЕДПРИЯТИЯ

ПРОИЗВОДСТВА : електрическа енергия, портланд-
цимент, разни видове гипс и цимен-
тови изделия, пирински каменни
въглища и брикети

У Ч А С Т И Я : минно акц. д-во „Пирин“, камено-
въглено акц. д-во „Вулкан“